

ПОЛОЖЕННЯ
про дистанційне навчання
в МРЦ Олександрівського району м. Запоріжжя
Запорізької міської ради

СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради МРЦ

Протокол № 1 від 31.08. 2023

Голова педагогічної ради _____ Андрій КОБЗЄВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор МРЦ

Андрій КОБЗЄВ

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ №45р від 31.08. 2023

Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає: методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання.

I. Терміни вживаються в такому значенні:

Синхронний режим — взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб середовищі дистанційного навчання (відео конференції.)

Асинхронний режим — взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому Google Classroom, де вчителі:

- додають прикріплення (файли, посилання, відео з власного та YouTube-каналу)
- встановлюють термін здачі (обов'язково)
- зазначають шкалу оцінювання;
- персоналізують (відкривають доступ усім чи лише окремим учням);
- повідомляють, у якій формі потрібно здати домашнє завдання (це залежить від формату завдання)..

Додатковими засобами комунікації (в окремих випадках альтернативою роботи в GoogleClassroom) визначено: електронну пошту, форум, месенджери: Telegram, Viber; соціальні мережі: електронні уроки

Середовища для проведення відеоконференцій, вебінарів: Zoom, Skype.

Середовища для контролю й оцінювання знань: Google Classroom.

Платформа дистанційного навчання — це програмне забезпечення для підтримки дистанційного навчання, метою якого є створення та управління педагогічним змістом, індивідуалізоване навчання. Воно включає засоби, необхідні для трьох основних користувачів — вчителя, учня, адміністратора.

II. План надання методичної підтримки

1. Створення сторінки «Дистанційне навчання» на сайті МРЦ з окремими розділами:
 - нормативні документи;
 - методичні рекомендації щодо впровадження дистанційної форми навчання;
 - інструменти та корисні посилання для організації роботи онлайн;
 - посилання на сайти прямої трансляції відеоуроків;
 - формування банку авторських розробок уроків та майстер-класів вчителів школи.
2. Проведення відеоконференцій, вебінарів та месенджерів для надання методичної та психологічної підтримки вчителям.
3. Систематичне проведення анкетування щодо необхідності технічної та методичної допомоги.

III. Самоосвіта вчителя в період режиму дистанційного навчання:

1. Пошук і дослідження освітніх сайтів, методичних кейсів НМЦ,
2. Участь у вебінарах,

3. Опрацювання фахової та науково-методичної літератури,
4. Онлайн-обмін інформацією і досвідом з колегами МРЦ та інших закладів освіти
5. Поширення досвіду роботи педагогів у засобах масової інформації. Це можуть бути відеоролики, презентації, фоторепортажі, публікації і статті, які розміщуються на офіційних сайтах закладів та установ освіти, в соцмережах. У важких психологічних умовах тривалого військового стану це створює позитивний настрій та підбадьорює учасників освітнього процесу, сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників, накопиченню ними теоретичного і практичного матеріалу для власних методичних розробок, розвиває інформаційно-комунікаційну компетентність

IV. Вимоги до учасників освітнього процесу у дистанційному навчанні

Учні: Навчання у зручному темпі у зручний час; самостійність, мотивація, відповідальність, цифрова компетентність, критичне мислення.

Правила поведінки учнів на онлайн-уроці. На аватарці — фото учня, нік — його прізвище та ім'я. Коли вчитель пояснює, мікрофон учня вимкнений. Почнеться обговорення — і вчитель запропонує ввімкнути мікрофони. Хочеш відповісти — піднеси руку.

Батьки: Збільшення контролю навчання здобувачів освіти. Забезпечення доступності навчальних ресурсів. Розвиток цифрової компетентності

Вчителі: Створення, експертиза освітніх електронних ресурсів (дистанційних курсів, тестів, презентацій тощо). Тьюторство (супровід) онлайн. Фасилітація (підтримка) онлайн. Прозорість оцінювання. Вибір цифрових інструментів для організації співпраці учнів, практичної, проєктної роботи. Розвиток цифрової компетентності..

V. Загальні правила організації дистанційного навчання в умовах воєнного стану :

1. організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію вчителів зі здобувачами освіти;
2. під час дистанційного навчання мають створюватися умови для забезпечення повноцінної участі в освітньому процесі осіб з ООП з обов'язковим урахуванням індивідуальної програми розвитку (при наявності таких осіб);
3. заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання здобувачів освіти, а також за потреби надання їм підтримки в освітньому процесі;
4. для здобувачів освіти, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин, МРЦ забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для здобувачів освіти – телефонного, поштового зв'язку тощо;
5. організація освітнього процесу обов'язково здійснюється з дотриманням вимог щодо захисту персональних даних, а також санітарних правил і норм щодо формування розкладу навчальних занять, вправ для очей та постави, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, часу для виконання домашніх завдань тощо.
6. Дистанційне навчання осіб із особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку. Індивідуальна програма розвитку з використанням дистанційних технологій навчання має реалізовувати потреби учнів та можливості ІКТ
7. Облік робочого часу та оплата праці педагогічних працівників, які організовують та реалізують дистанційне навчання, здійснюється відповідно до законодавства.
8. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється у межах робочого часу педагогічних працівників.
9. Забезпечення дотримання вимог чинного законодавства щодо нерозголошення персональних даних учасників освітнього процесу.

VI. Правила організації дистанційного навчання здобувачів освіти 10-11 класів в умовах воєнного стану :

1. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.
2. Навчальний час враховує час передачі відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації асинхронно. Врахування лише синхронної взаємодії в дистанційному навчанні (лекції вчителя) може призвести до перенавантаження вчителів і здобувачів освіти.
3. Дистанційне навчання не може обмежуватися лише наданням здобувачам освіти завдань та перевіркою їх виконання.

3.1.Обов'язково:

- має бути чіткий інструктаж, консультація вчителя та зворотний зв'язок;
 - завдання мають бути дібрані таким чином, щоб якась їх частина була спрямована на глибше усвідомлення теорії, а якась — на контроль знань, умінь і навичок;
 - завдання під час дистанційного навчання мають бути легші за ті, які даються в офлайн.
 - На самостійне опрацювання виносити лише ті завдання, що не потребують докладних пояснень учителя;
4. Практичні роботи, які потребують для проведення відповідних умов, замінити відеофрагментами віртуальних лабораторій.
 5. Коментувати результати роботи здобувачів освіти: що виконано добре, над чим треба попрацювати, на що звернути увагу. Намагатися в коментарях більше підтримувати, аніж критикувати. Відповідати та реагувати на кожне повідомлення учнів, обов'язково коментуючи: «Молодець!», «Так тримати!», тощо.
 6. Розраховувати на те, що дитина над уроком має проводити не більше часу, ніж вона проводила б у школі. Тобто, є час уроку — 35 хвилин, і є час домашнього завдання. Не перевантажувати дитину матеріалом.
 7. Обсяг домашніх онлайн-завдань не має перевищувати загальноприйнятих норм для різних вікових груп, а під час роботи в дистанційному режимі має бути зменшений до 30–70 % офлайн-завдань.
 8. Заняття проводяться з урахуванням санітарних норм: частина синхронно, частина асинхронно.
 9. Домашні завдання повинні бути такими, щоб здобувачам освіти не обов'язково було використовувати при їх виконанні комп'ютер — з метою зменшення часу знаходження перед монітором.
 10. Часові межі онлайн-уроків можна варіювати відповідно до предмета та кожної вікової категорії:
 - для учнів 10–11 класів — 35–40 хв.
 11. Безперервна робота з екраном ПК має бути:
 - для учнів 10–11 класів на 1-й годині занять - до 25 хвилин, на 2-й годині занять -20 хв.
 12. У рекомендаціях учителя здобувачам освіти до проведення уроків необхідно зазначити час та режим проведення уроку, враховуючи санітарні норми використання комп'ютерної техніки для різних вікових груп учнів та тип уроку (нова тема, засвоєння знань (практична робота, лабораторна робота), перевірка знань, узагальнення). Наприклад:

Час	Приклад 1	Приклад 2
9.00–9.15	Вебінар (синхронний режим)	Перегляд навчального відео, відеозапису пояснення теми, презентації, виконання завдань (асинхронний режим)
9.15–9.35	Практична робота для всіх (спільні документи або зошити) та індивідуальні консультації вчителя в месенджері, за допомогою телефону (асинхронний режим)	Онлайн-консультація вчителя (синхронний режим)

13. Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу організовується в синхронному режимі (відеоконференція).

14. Складові частини типового дистанційного уроку, запровадженого за допомогою будь-якої платформи дистанційного навчання або відкритих ресурсів:

- Вступна частина уроку:
 - ✓ Інформаційно-комунікативний блок: електронна дошка об'яв, блоки онлайн- (чат) та офлайн- (форум) спілкування зі здобувачами освіти;
 - ✓ назва уроку,
 - ✓ мета вивчення,
 - ✓ зміст уроку,
 - ✓ інші відомості, необхідні для опрацювання уроку у дистанційному форматі.
- Змістова частина уроку:
 - ✓ Вебінар, короткий конспект уроку з ілюстраціями та/або фрагментами з підручника, що доступні для ознайомлення (на платформі, сайті школи, блозі вчителя);
 - ✓ відеолекції, мультимедійні матеріали (аудіо- та відеозаписи), презентації; посилання на інтерактивні вправи.
- Завдання до самостійних робіт, як правило, у вигляді «відповідь одним файлом»; застосування даного формату виконання самостійних робіт забезпечує зберігання їх у файловому архіві платформи або на пошті вчителя, можливість оцінювати та коментувати виконану самостійну роботу вчителем.
- Блок оцінювання знань (за необхідності)
 - ✓ Само оцінювання
 - ✓ тестові завдання з закритою відповіддю (автоматична перевірка),
 - ✓ тестові завдання у відкритій формі (перевіряє вчитель).
 - ✓ Тестові завдання пропонується виконати за певний проміжок часу з обмеженою кількістю спроб виконання, правильні відповіді можуть бути доступні здобувачу освіти після відправлення тесту на оцінку.

15. Учитель на дистанційному навчанні дає домашні завдання відповідно до календарно-тематичного планування:

- переглянути навчальне відео;
- опрацювати (створити) опорний конспект;
- опрацювати параграф підручника;
- виконати тести.

16. Учитель обов'язково:

- надає консультативну індивідуальну допомогу здобувачам освіти через середовища для проведення відеоконференцій, вебінарів або додаткові засоби комунікації
- розміщує в інтернет (Google Диск) посилання на якісні цифрові навчально-методичні ресурси та медіатеку власних розробок— презентації, відеоролики, які сприятимуть засвоєнню навчального матеріалу;

- завдання, які пропонуються здобувачам освіти, мають обов'язково враховувати вікові можливості.
- обсяг матеріалу, який вчитель задає дистанційно, повинен відповідати обсягу уроку, в деяких випадках навіть менше, а для виконання додаткового завдання краще заохочувати здобувачів освіти. Важливо, не втрачати міру з обсягами завдань.
- обов'язково повинні бути тренувальні вправи, або зразки виконання завдання, наприклад: відео, яке можна взяти з YouTube, або записати самостійно.
- обов'язково надавати можливість здобувачам освіти мати зворотний зв'язок, можливість ставити питання (електронна пошта, Viber, чат, Skype, телефон, відеозв'язок за допомогою інших засобів).

17. Домашнє завдання можна давати здобувачам освіти на початку тижня на весь тиждень блоками (темами), щоб вони мали можливість розраховувати і планувати свій час на виконання робіт
18. Щоб не було перевантаження здобувачів освіти, повинен бути постійний зв'язок між вчителями, які працюють в кожному конкретному класі, щоб, наприклад, тестування з різних предметів або інше не збігалися за часом.
19. Домашнє завдання обов'язково має бути диференційованим за рівнями складності та містити творчі (дослідницькі) завдання, які учні можуть виконувати за бажанням.
20. Домашнє завдання має бути посилюючим і відповідним до вікових особливостей учнів.
21. Задане вчителем завдання обов'язково має бути перевіреном, помилки мають бути вказані з наданням рекомендацій та роз'яснень.
22. Для організації зворотного зв'язку з батьками (щоб вони бачили, як просувається їх дитина у навчанні) доречно використовувати інтерактивні вправи та онлайн-тести (одразу виставляється оцінка в балах (відсотках), визначаються помилки).
23. Кількість робіт, які підлягають поточному оцінюванню та передбачають фіксацію оцінки в класному журналі, під час дистанційного навчання потрібно оптимізувати з метою уникнення перевантаження здобувачів освіти.
24. Результати оцінювання навчальних досягнень повідомляти здобувачам освіти в індивідуальному порядку шляхом використання одного із засобів зв'язку: електронної пошти, sms-повідомлень, повідомлень в одному з месенджерів. Звертаємо увагу на те, що оприлюднення списку оцінок для всього класу є не припустимим!

VII. Керівникам гуртків:

1. Обирати такі заняття гуртків, які несуть емоційне й психологічне розвантаження учнів, передбачають можливість виконання учнями завдань гурткової роботи вдома
2. Постійно стимулювати учнів, заохочувати до виконання гурткової роботи.
3. За погодженням з батьками поширювати результати гурткової роботи через сайт закладу освіти й соцмережі.
4. Ретельно слідкувати за часом, відведеним для заняття гуртка, не допускати його перевищення під час роботи дітей з комп'ютером.

VIII. Роль вебсайту МРЦ в організації дистанційного навчання

- Вебсайт закладу освіти є обов'язковою умовою його успішної діяльності в умовах дистанційного навчання.

- Сайт МРЦ виконує завдання налагодження первинної комунікації між учнями, батьками та вчителями, оперативного інформування щодо особливостей функціонування закладу в умовах військового стану.
- За допомогою сайту адміністрація МРЦ має можливість забезпечити організацію дистанційного навчання, узгодити правила та розклад взаємодій усіх учасників освітнього процесу для виконання освітніх програм закладу.
- На сайті МРЦ потрібно створити окремий розділ «Дистанційне навчання», у якому, на розсуд адміністрації та вчителів, з урахуванням побажань батьків учнів, може розміщуватися наступна інформація:
 - ✓ — нормативно-правова база щодо організації дистанційно-го навчання;
 - ✓ — розклад навчальних занять (консультацій);
 - ✓ — онлайн-уроки;
 - ✓ — посилання на освітні ресурси в Інтернеті;
 - ✓ — поради практичного психолога;
 - ✓ — самоосвіта вчителів;
 - ✓ — інформаційна безпека в Інтернеті;
 - ✓ — творчість учнів під час дистанційного навчання.
- У період дистанційного навчання учні кожного класу комунікують лише з учителями в межах створених навчальних груп онлайн. Не відвідуючи школу, діти позбавлені спілкування наживо зі своїми однокласниками, вони втрачають навички колективних дій, командної роботи, змагання, дисципліни, відчувають нестачу позитивних емоцій від втрачених дружніх взаємозв'язків. У таких умовах сайт МРЦ покликаний підкреслювати спільність інтересів, підтримувати відчуття єдності та приналежності усіх до однієї шкільної родини. З цією метою на сайті корисно розміщувати окрім інформації, що безпосередньо стосується організації дистанційного навчання,